

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ**

ΡΩΣΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

- **ΟΔΗΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**
- **ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ**
- **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ**

ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ

ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ

ΤΑΤΖΙΚΙΣΤΑΝ

ΤΟΥΡΚΜΕΝΙΣΤΑΝ

- **ΟΔΗΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**
- **ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ**
- **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ**

Μόσχα, Μάιος 2020

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Οδηγός Δημοσίων Διαγωνισμών και Προμηθειών έχει ως στόχο την αποτύπωση του όλου συστήματος παροχής πληροφόρησης, διαδικασιών συμμετοχής σε δημόσιους μειοδοτικούς ή πλειοδοτικούς διαγωνισμούς προϊόντων και υπηρεσιών καθώς και των ιδιωτικών επενδύσεων στη Ρωσική Ομοσπονδία.

Η πολιτική οργάνωση της χώρας και το μέγεθός της, καθιστούν ιδιαίτερα περίπλοκο το σύστημα αφού πέρα από το ομοσπονδιακό επίπεδο, υπάρχουν τα επίπεδα των περιφερειών και των επί μέρους δημοκρατιών και αυτόνομων περιοχών. Το τοπίο γίνεται πιο περίπλοκο αν ληφθεί υπόψη ότι επιβληθείσες κυρώσεις (μετά το 2014) που έχουν επιβληθεί από τις ΗΠΑ και την ΕΕ έχουν σαν αποτέλεσμα την απαγόρευση, εκ μέρους της ρωσικής κυβέρνησης, συμμετοχής σε διαγωνισμούς δημόσιων προμηθειών σειράς εισαγομένων προϊόντων και υπηρεσιών από τις εν λόγω οικονομικές περιφέρειες.

Σημειώνεται ότι ειδικά για τη ρωσική αγορά, η συμμετοχή σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων είναι αναγκαία είτε η ύπαρξη κοινοπραξίας με ρωσική εταιρεία είτε η ίδρυση εταιρείας στη Ρωσία καθώς και έρευνα εκ μέρους των ξένων εταιρειών που προτίθενται να συμμετάσχουν, ότι δεν υφίσταται εμπλοκή ρωσικής εταιρείας / προσώπου, που βρίσκεται υπό το καθεστώς κυρώσεων των ΗΠΑ και της ΕΕ.

Παρόλα αυτά, δυνατότητες και ευκαιρίες υπάρχουν αλλά απαιτείται η ενδελεχής έρευνα και πληροφόρηση, κενό που φιλοδοξεί να καλύψει με συστηματικό τρόπο ο εν λόγω οδηγός.

Ο Οδηγός Δημοσίων Διαγωνισμών και Προμηθειών αναφέρεται επίσης και στις άλλες 4 χώρες που βρίσκονται υπό την αρμοδιότητά του Γραφείου ΟΕΥ Μόσχας: τη Λευκορωσία, το Ουζμπεκιστάν, το Τατζικιστάν και το Τουρκμενιστάν.

Μπορεί να ειπωθεί ότι και οι 5 αυτές χώρες βρίσκονται σε μια αναπτυξιακή τροχιά με στόχο την περιφερειακή ολοκλήρωση, γεγονός που απαιτεί τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης, των υποδομών και των δομών της οικονομίας. Το συνολικό ΑΕΠ των χωρών αυτών ανέρχεται στο \$1,8 τρισ., εκ του οποίου το 93 % αποτελεί το ρωσικό ΑΕΠ.

Η σταδιακή και με σχετικά αργούς ρυθμούς σύγκλιση της λειτουργίας των οικονομιών των χωρών αυτών με τα δυτικά πρότυπα επί τη βάση ανοιχτών κανόνων και συνθηκών διαφάνειας καθιστά την πρόσβαση δυτικών προϊόντων και υπηρεσιών ολόένα και αποδοτικότερη. Στην πράξη βεβαίως παρατηρείται προτιμησιακό καθεστώς υπέρ της εγχώριας βιομηχανίας (όπου αυτή είναι αναπτυγμένη).

Η παρουσίαση αρθρώνεται σε τρία μέρη ανά χώρα:

- A. Προγραμματισμός Έργων Υποδομών*
- B. Προγραμματισμός Δημόσιων Διαγωνισμών*
- Γ. Χρηματοδοτήσεις*

Υπάρχουν παραπομπές σε ηλεκτρονικούς συνδέσμους (στην αγγλική ή εάν δεν είναι δυνατόν, στη ρωσική και για το λόγο αυτό απαιτείται το άνοιγμα σε φυλλομετρητή Chrome για λόγους αυτόματης μετάφρασης) σε επικείμενα επενδυτικά έργα, ώστε οι υποψήφιοι επενδυτές να έχουν σαφή εικόνα των παραμέτρων, για αποδοτικότερη λήψη των αποφάσεων.

Η ύπαρξη κυρώσεων που μεταξύ άλλων δεν επιτρέπει στις ρωσικές τράπεζες και επιχειρήσεις ελεύθερη πρόσβαση στις δυτικές αγορές κεφαλαίων καθιστά σημαντικότερο το ρόλο των επενδυτικών ταμείων που αποσκοπούν στη παροχή χρηματοδότησης για την υλοποίηση των δημοσίων έργων και προμηθειών.

Είναι σαφές ότι η προσπάθεια των κυβερνήσεων των πέντε χώρων να υλοποιήσουν σημαντικά έργα υποδομής υψηλού κόστους με προσέλκυση ξένων κεφαλαίων και επενδυτών καθώς και η ανάγκη για περιορισμό της διαφθοράς έχουν οδηγήσει στην με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη σαφήνεια στην παρουσίαση τους, σε μορφή ηλεκτρονικών παραμετροποιημένων βάσεων δεδομένων.

Τα παρεχόμενα στοιχεία για τις χώρες Τατζικιστάν, Τουρκμενιστάν, χωρίς να είναι διεξοδικά, δίνουν μια πρώτη εικόνα των αναγκών των χωρών αυτών ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας.

Αποτυπώνονται επίσης, ανά χώρα, τα επενδυτικά προγράμματα των εμπλεκόμενων στη χρηματοδότησή τους διεθνών οργανισμών (*Παγκόσμια Τράπεζα, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, Ασιατική Αναπτυξιακή Τράπεζα, Ισλαμική Αναπτυξιακή Τράπεζα*).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το πρόγραμμα χρηματοδότησης έργων υποδομών της ενεργειακής διασύνδεσης της Κεντρικής Ασίας, το οποίο υποστηρίζεται από 6 διεθνείς οργανισμούς και αφορά 11 χώρες της Κ. Ασίας.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κο Βαϊανό Ωραιόπουλο-Κελένη, Σύμβουλο ΟΕΥ Β' για τη συμβολή του στην δημιουργία αυτού του Οδηγού καθώς και την συνεργατίδα του Γραφείου μας κ. Αναστασία Μπακάεβα που ασχολήθηκε διεξοδικά με την αναζήτηση πηγών και πληροφοριών.

Χρήστος Φαρμάκης
Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Α'

ΡΩΣΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

ΑΕΠ: \$1,69 τρισ. (2019)

ΑΕΕ ανά κεφαλή: \$11.510

Ρυθμός ανάπτυξης: +1,3%

Έκταση: 17,07 εκ. τ.χλμ.

Πληθυσμός: 144,5 εκ.

Προσδόκιμο ζωής: 72,1 έτη

Doing Business: 28^η θέση

Corruption Index: 137^η θέση

Νόμισμα: Ρούβλι

Συναλλ.ισοτιμία: 1 ευρώ=79,38 Ρ
(20/05/2020)

[Πηγές: WB, EBRD, ADB]

Α. Προγραμματισμός Επενδυτικών Έργων στη Ρωσική Ομοσπονδία

Επενδυτικό νομικό πλαίσιο

<https://investmentpolicy.unctad.org/investment-laws/laws/87/russian-federation-foreign-investment-law>

Φορείς υλοποίησης επενδύσεων:

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟ ΥΠ. ΟΙΚ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

[Ηλεκτρονική πύλη αναφορικά με πληροφόρηση επί στοιχείων Περιφερειών και επενδυτικών σχεδίων]

<http://www.ved.gov.ru/eng/investing/>

<http://www.ved.gov.ru/eng/investing/investing-regional/>

- Παρατίθενται τα υπό δημοπράτηση έργα και σύντομα στοιχεία των μελετών σκοπιμότητας αυτών, όπως καταγράφονται από τις επί μέρους διοικητικές οντότητες (Region/Republic/Krai/Oblast) των κατά τόπους Ομοσπονδιακών Περιφερειών (Federal Districts).
- Αποτυπώνονται οι κοινωνικο-οικονομικοί δείκτες εκάστης Περιφέρειας, η δομή του περιφερειακού προϊόντος, οι εξωτερικές οικονομικές σχέσεις και οι τομείς στους οποίους εστιάζεται η οικονομική δραστηριότητα.
- Καταγράφονται παραδείγματα επιτυχημένων επενδυτικών σχεδίων από κορυφαίες επιχειρήσεις παγκοσμίως, ώστε να διαμορφώνεται εικόνα των δυνατοτήτων εκάστης περιοχής όσον αφορά στη δημιουργία οικονομιών σκοπού στην ανάδειξη συγκεκριμένων κατηγοριών προϊόντων και υπηρεσιών γεωγραφικού ενδιαφέροντος.
- Παρατίθενται οι Ειδικές Οικονομικές Ζώνες στη Ρωσική Ομοσπονδία, ανά θεματικό τομέα.

Fund RC-INVESTMENTS (τμήμα του Roscongress Foundation):

[οργανισμός υπαγόμενος στο Γραφείο του Ρώσου Προέδρου]

<https://www.investinregions.ru/en/>

Παρατίθεται παραστατικός ηλεκτρονικός διαδραστικός χάρτης (επί τη βάση GIS/Geographical Information System) της Ρωσικής Ομοσπονδίας καταγράφοντας τα τρέχοντα επενδυτικά σχέδια ανά Περιφέρεια (με τους βασικούς επί μέρους κοινωνικο-οικονομικούς δείκτες), με σκοπό τη διασύνδεση της επιχειρηματικής κοινότητας (εγχώριας και διεθνούς) με τις Δ/νσεις Επενδύσεων των οικείων Ομοσπονδιακών Περιφερειών, παρέχοντας πληροφόρηση τόσο επί των επικείμενων, ιδιαζούσης σημασίας, παραγωγικών έργων όσο και επί των σημείων επαφής.

Πρόκειται για μια ανοιχτή βάση δεδομένων που αποτυπώνει το οικονομικό και επενδυτικό δυναμικό εκάστης Περιφέρειας στη ρωσική επικράτεια, αξιοποιώντας πλήρως το οικοσύστημα πληροφόρησης του κρατικού οργανισμού Roscongress, γνωστού για την επιτυχή διοργάνωση του ετήσιου φόρουμ της Αγίας Πετρούπολης, SPIEF, αλλά και έτερων εκδηλώσεων επενδυτικού χαρακτήρα, παρέχοντας στον υποψήφιο επενδυτή τα εχέγγυα μιας επιτυχημένης επένδυσης.

Προς το παρόν, το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο δεν υπερβαίνει τα 250 δισ. ρούβλια (\$3,5δισ.), με το ποσοστό των απαιτούμενων επενδύσεων να προσεγγίζει το 80%.

Παράδειγμα Περιοχής Chelyabinsk (7η μεγαλύτερη πόλη στη ρωσική επικράτεια, εντός της Ομοσπονδιακής Περιφέρειας Ural): <https://www.investinregions.ru/en/regions/74/statistics/>

- Καταγραφή τριών επενδυτικών σχεδίων
<https://www.investinregions.ru/en/regions/74/projects/>

Για περισσότερες πληροφορίες, οι υποψήφιοι επενδυτές μπορούν να απευθύνονται στο γραφείο δ/ντος συμβούλου του οργανισμού Fund RC-Investments, Alexander SHATIROV: Τηλ: [+7\(909\)909-22-55](tel:+7(909)909-22-55), [+7\(495\)640-44-40](tel:+7(495)640-44-40), Emails: investment_support@roscongress.org, alexander.shatirov@roscongress.org.

Ο οργανισμός RC-Investments έχει επίσης τη δυνατότητα να συμβουλευσει κάθε ενδιαφερόμενη επιχείρηση σχετικά με επενδύσεις στη ρωσική αγορά όπως επίσης και να διαπραγματευτεί tailor-made λύσεις σε πάσης μορφής επενδυτικά αιτήματα.

 Εταιρεία Έρευνας Αγοράς PRCS:

Παράθεση και συνεχής επικαιροποίηση άνω των 25.000 επενδυτικών σχεδίων σε διάφορες φάσεις ολοκλήρωσης των ανά ομοσπονδιακή περιφέρεια, φορέα και κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.

<https://investprojects.info/en>

Απαιτείται εγγραφή και το κόστος είναι σε εξαμηνιαία ή ετήσια βάση ανά μονάδα υπολογιστή ή σε ελεύθερη βάση.

Το 75% των αναρτημένων επενδυτικών σχεδίων αφορούν την **ιδιωτική πρωτοβουλία**.

 Πολιτική Αστικής Ανάπλασης Δήμου Μόσχας:

Καταγραφή όλων των επενδυτικών κατασκευαστικών σχεδίων του Δήμου της μητροπολιτικής περιφέρειας της Μόσχας με πλήρη στοιχεία ανά δημοπρατούμενο έργο:

<https://stroi.mos.ru/construction>

Επιπρόσθετα, παρατίθενται όλες οι παράμετροι υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων στην περιφέρεια της ρωσικής πρωτεύουσας, με αναφορά σε κοινωνικο-οικονομικούς δείκτες και σύνολο άμεσων ξένων επενδύσεων. Ενημερωτικά, η Μόσχα συμβάλλει κατά 20% στη διαμόρφωση του ρωσικού ΑΕΠ, έχοντας διαμορφώσει όγκο επενδύσεων παγίου κεφαλαίου ύψους 2,9 τρισ. ρουβλίων (\$42δισ.) και έχοντας ελκύσει ξένες επενδύσεις ύψους \$252δισ. Το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο μεγάλων έργων υπερβαίνει τα 600 δισ. ρούβλια (\$8,5δισ.)

Β. Διενέργεια Δημόσιων Διαγωνισμών στη Ρωσική Ομοσπονδία

Γενικές Παρατηρήσεις:

Το σύστημα των δημοσίων προμηθειών στη Ρωσία βασίζεται στα κριτήρια της αποτελεσματικότητας (ηλεκτρονικές διαδικασίες), οικονομίας (η τιμή είναι το σημαντικότερο κριτήριο), τιμότητας (υλοποίηση της συμφωνίας), διαφάνειας (έλεγχος της διαδικασίας) και υπευθυνότητας (έλεγχος των δημοσίων λειτουργιών). Παράλληλα, δίδεται προτεραιότητα στη στήριξη της εγχώριας παραγωγής και των ΜΜΕ λαμβανομένου υπόψη του ζητήματος της εθνικής ασφάλειας (απαγορεύεται η συμμετοχή ξένων εταιρειών και εισαγόμενων προϊόντων για προμήθειες σε τομείς εθνικής και κρατικής ασφάλειας).

Σε αντικατάσταση του Νόμου αρ.94-FZ (21.07.2005) "On Placement of Orders for Delivery of Goods, Performance of Works and Rendering of Services for State and Municipal Needs", ισχύουν δύο Νόμοι αρ.223-ФЗ (18.07.2011) και αρ.44-ФЗ (05.04.2013) (<http://roszakupki.com/en/pages/laws.htm>), με αρμόδιους φορείς την Ομοσπονδιακή Αντιμονοπωλιακή Υπηρεσία και το Υπ. Οικονομικής Ανάπτυξης, οριοθετώντας, σύμφωνα με τις διεθνείς συμφωνίες της Ρωσίας, την πρόσβαση ξένων προϊόντων και υπηρεσιών στο εθνικό σύστημα δημοσίων προμηθειών, παρέχοντας τα ίδια προνόμια όπως και στα εγχώρια αγαθά, εάν και μόνον εάν αυτό καθορίζεται σε σχετική διεθνή συμφωνία (στοιχείο που βαίνει αντίθετα με την πρόθεση ένταξης της Ρωσίας στη Συμφωνία GPA/ Government Procurement Agreement του ΠΟΕ).

Στις **30.04.2020**, υπεγράφησαν δύο κυβερνητικά Διατάγματα, υπό το πλαίσιο του Νόμου αρ.44, τα οποία επί της ουσίας ρυθμίζουν τις προμήθειες κρατικών οργανισμών:

- **Διάταγμα αρ.616** (τίθεται σε ισχύ από 01.07.2020 και απαγορεύει την πρόσβαση σε δημόσιους διαγωνισμούς βιομηχανικών αγαθών ξένων χωρών, όπως μεταφορικών οχημάτων, ειδών χαρτοποιίας, ελαφρά μεταποιημένων αγαθών, επίπλων και ειδών ξυλείας). Εξαιρούνται τα προϊόντα που είναι μεν ενταγμένα στον κατάλογο του Διατάγματος αλλά εγκεκριμένα ανά περίπτωση από το Υπ.Βιομηχανίας και Εμπορίου, καθώς και τα εξής: α) που προέρχονται από χώρες-μέλη της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης (ΕΑΟΕ), β) που δεν παράγονται στις χώρες της ΕΑΟΕ με βάση τα οικεία βιομηχανικά μητρώα, γ) ανταλλακτικά, δ) που είναι κατοχυρωμένα ως εμπορικά σήματα, ε) όσα εμπίπτουν στη διάταξη "de minimis" (αφορά προμήθειες μικρότερες των 100.000 ρουβλίων (\$1,400) ανά κωδικό ή 1 εκ.ρουβλίων (\$14.000) εν συνόλω) και στ) εκείνα που προορίζονται για την κάλυψη αναγκών άμυνας και κρατικής ασφάλειας (ρυθμίζονται από ξεχωριστές διατάξεις ανά περίπτωση).

<http://government.ru/docs/39620/> (στη ρωσική)

- **Διάταγμα αρ.617** (τέθηκε σε ισχύ με την επίσημη ανάρτησή του και υιοθετεί τον κανόνα εξαίρεσης προμηθευτών ξένων χωρών "third is out" στις περιπτώσεις υποβολών προσφορών από τουλάχιστον δύο επιχειρήσεις χωρών της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης. Το Διάταγμα καλύπτει μεγάλο εύρος κατηγοριών προϊόντων, όπως τροφίμων, λοιπών καταναλωτικών, εξαρτημάτων αθλητικής βιομηχανίας, ειδών γραφείου, χημικής βιομηχανίας, φαρμακευτικών, εξοπλισμού εξοπλισμού μηχανολογικού, ραδιο-ηλεκτρονικού, ιατρικού και μουσικών οργάνων).

<http://government.ru/docs/39621/> (στη ρωσική)

Επιπρόσθετα, καθορίζονται με Νόμους της περιόδου 2016-18, οι διαδικασίες προμηθειών των ρωσικών δημοσίων επιχειρήσεων, State-Owned Enterprises (SOEs), καθώς και των μεγάλων ρωσικών επιχειρήσεων (δημόσιων και ιδιωτικών), οι οποίες δραστηριοποιούνται σε έργα

υποδομών ή ασκούν εξαγωγική εμπορική δραστηριότητα.

Εν προκειμένω υπάρχουν ορισμένοι περιορισμοί, οι οποίοι αφορούν:

1. Την εισαγωγή από ξένες εταιρείες προμηθειών κρατικών ή ιδιωτικών επιχειρήσεων (περιπτώσεις που το κράτος επιδοτεί τουλάχιστον το 10% του έργου - ισχύει από το 2016), οι οποίες εκτελούν επενδυτικά σχέδια άνω των 10 δισ.ρουβλίων (140 εκ.ευρώ). Προϋποτίθενται: η κοινοποίηση του έργου σε Ειδικό Μητρώο, η λήψη έγκρισης περί προμηθειών υποκατάστασης εισαγωγών και η κατάρτιση καταλόγων προϊόντων τα οποία δεν μπορούν να αγοραστούν από το εξωτερικό.
2. Την εκχώρηση προτίμησης τιμής 15% σε εγχώριες/ρωσικές εταιρείες. Επί της ουσίας, οι εταιρείες εισαγωγής (προϊόντα) ή οι ξένες εταιρείες (υπηρεσίες) ανταγωνίζονται με εγχώριες/ρωσικές εταιρείες στις οποίες παρέχεται πλεονέκτημα τιμολόγησης 15% κατά τη σύγκριση των προσφορών. Ωστόσο, όταν επιλέγεται η εγχώρια/ρωσική εταιρεία, πληρώνεται με βάση την κανονική τιμή, όπως είχε ανακοινωθεί στον αρχικό διαγωνισμό (**Νόμος αρ. 925 από 16.09.2016**).
3. Την εισαγωγή από την κυβέρνηση ειδικών απαιτήσεων όσον αφορά τις προμήθειες αεροσκαφών και πλοίων (**Νόμος αρ.496 από 31.12.2017**).
4. Τις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου που πραγματοποιούνται από κρατικές επιχειρήσεις που κάνουν χρήση κρατικών επιδοτήσεων (συμπεριλαμβάνονται εκείνες που δεν ανήκουν 100% στο κράτος και οι οποίες συνήθως απαιτείται να συμμορφωθούν με το Νόμο 223/2011 για την κατάρτιση των συμβάσεών τους (**Νόμος 44/2013 FZ -άρθρα για δημόσιες συμβάσεις κρατικών επιχειρήσεων-, τροποποιηθείς με το Νόμο 174-FZ από 29.06.2018**).

Επίσης, σημειώνεται ότι η ρωσική κυβέρνηση έχει προβεί στην έκδοση **δύο Νόμων αρ.98-ΦΖ (01.04.2020) και αρ.124-ΦΖ (24.04.2020)**, οι οποίοι αναφέρονται στην **αντιμετώπιση καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης (περίπτωση πανδημίας Covid-19)**, όπου τροποποιούνται ορισμένες διατάξεις υλοποίησης δημόσιων προμηθειών από Υπηρεσίες/Φορείς ή από μεγάλες επιχειρήσεις, *οι οποίες σχετίζονται με τη μη υποχρέωση λήψης προσφορών από πολλούς προμηθευτές, τη μη τήρηση προθεσμιών, τους μη περιορισμούς στα παρεχόμενα προϊόντα ή τις υπηρεσίες, τις χρηματοοικονομικές παραμέτρους, την εφαρμογή ηλεκτρονικών υπογραφών.*

Όσον αφορά στην κατανομή των διαγωνισμών ανά κατηγορία, σύμφωνα με στοιχεία της Αντιμονοπωλιακής Αρχής για το 2017, ποσοστό 56,34% των δημοσίων προμηθειών στη Ρωσία υλοποιείται με τη μορφή ηλεκτρονικής δημοπρασίας και αντιστοιχεί σε 3 δισ. ρούβλια (\$43δισ.). Ανάδοχος ορίζεται η μειοδότηρα επιχείρηση. Ποσοστό 24,0%, ήτοι 1,2 δισ. ρούβλια (\$17δισ.) διενεργείται με απευθείας ανάθεση (εφαρμόζεται όταν δεν υπάρχει άλλος τρόπος για την απόκτηση αγαθού ή υπηρεσίας ή δεν είναι εύκολος ο υπολογισμός του κόστους όπως για παράδειγμα στις περιπτώσεις φυσικών μονοπωλίων, επειγουσών αναγκών κλπ.). Ποσοστό 12,82%, αντιστοιχεί σε 693 δισ. ρούβλια (\$9δισ.) και υλοποιείται μέσω ανοιχτών δημοσίων διαγωνισμών, ποσοστό 5,8%, αντιστοιχεί σε 310 δισ. ρούβλια) διενεργείται με άλλες μορφές, ενώ ποσοστό 1,0% (50 δισ. ρούβλια) λαμβάνει χώρα με απλό αίτημα υποβολής προσφοράς (αφορά αγορά μικρής ποσότητας αγαθών, τα οποία προσφέρονται με μοναδικό κριτήριο τη χαμηλή τιμή).

Οι δύο κυριότεροι τρόποι συμμετοχής σε δημόσιο διαγωνισμό (ηλεκτρονική δημοπρασία και ανοιχτός διαγωνισμός) δεν επιδέχονται διαπραγματεύσεις μεταξύ της δημόσιας υπηρεσίας που ανακοίνωσε το διαγωνισμό και των εταιρειών που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε αυτόν.

Στις κρατικές ηλεκτρονικές πύλες <http://www.zakupki.gov.ru/epz/main/public/home.html> (για δημόσια έργα και προμήθειες) και <https://torgi.gov.ru> (για δημόσια έργα) ανακοινώνεται το σύνολο των ρωσικών δημοσίων διαγωνισμών (σε ομοσπονδιακό, περιφερειακό και δημοτικό

επίπεδο), εφόσον το ποσό του ζητούμενου αγαθού/ υπηρεσίας ξεπερνά τα περίπου 1.500 δολάρια.

Η διαδικασία συμμετοχής σε ρωσικές δημόσιες προμήθειες είναι μια πολύπλοκη διαδικασία, με συνεχώς επικαιροποιούμενο θεσμικό πλαίσιο, το οποίο απαιτεί συστηματική και ενδελεχή μελέτη για την κατανόησή του. Μετά την επιβολή κυρώσεων από την ΕΕ και τις ΗΠΑ, το ρωσικό δημόσιο αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην εγχώρια παραγωγή και αναζητεί τρόπους μείωσης της συμμετοχής ξένων εταιρειών ή εισαγόμενων προϊόντων με σειρά νομοθετικών πράξεων.

Ιστοσελίδα Ρωσικής Αντιμονοπωλιακής Υπηρεσίας αναφορικά με πληροφόρηση σχετικά με διαγωνισμούς και στάδια ολοκλήρωσης αυτών:

Καταγραφή ανά οικονομικό κλάδο. <https://torgi.gov.ru/index.html>

Ενδεικτικά αναφέρονται:

➤ Πώληση εγκαταστάσεων ηλεκτρικής ενέργειας:

Σε εναρμόνιση με το Κυβερνητικό Διάταγμα αρ.938 (21.10.2013), αναφορικά με την αναγκαστική πώληση περιουσιακών στοιχείων.

<https://torgi.gov.ru/lotSearch1.html?bidKindId=16>

➤ Συνεργασία Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα:

Σε εναρμόνιση με τις απαιτήσεις των Νόμων αρ.115-Φ3 (21.07.2005) αναφορικά με τις Συμβάσεις Παραχώρησης και αρ.224-FZ (13.07.2015) αναφορικά με τις Συμβάσεις ΣΔΙΤ.

<https://torgi.gov.ru/lotSearch1.html?bidKindId=6>

➤ Κατασκευές:

Σε εναρμόνιση με τα άρθρα 46.3, 46.7, 55.28 του Κώδικα Αστικής Ανάπλασης της Ρωσικής Ομοσπονδίας και της διάταξης της ρωσικής κυβέρνησης αρ.1299 (03.12.2014) αναφορικά με τη διενέργεια διαγωνισμών πώλησης κατασκευών σε εξέλιξη.

<https://torgi.gov.ru/lotSearch1.html?bidKindId=3>

Ενοποιημένο Σύστημα Δημοσίων Προμηθειών Ρωσικής Ομοσπονδίας

[UPIS/Unified Procurement Information System]

<https://zakupki.gov.ru/epz/main/public/home.html>

– Παράθεση καταλόγων αναγκών προμηθειών της ομοσπονδιακής κυβέρνησης και των περιφερειακών κυβερνήσεων, ανά κατηγορία προϊόντων.

<https://zakupki.gov.ru/epz/ktru/start/startPage.html>

Γ. Χρηματοδοτήσεις Εγχώριων και Διεθνών Οργανισμών στη Ρωσική Ομοσπονδία

Γ.1. Φορείς Ρωσικής Ομοσπονδίας

Russia Direct Investment Fund

[Επενδυτικός βραχίονας της ρωσικής κυβέρνησης, υπαγόμενος στο Γραφείο του Ρώσου Προέδρου]

Στη διάρκεια της οκταετούς λειτουργίας του (https://rdif.ru/Eng_About/), έχει επενδύσει περί τα 180 δις .ρούβλια (\$2,5δισ.) σε άνω των 80 μεγάλης εμβέλειας επενδυτικών σχεδίων στο σύνολο της ρωσικής επικράτειας, υπό τη μορφή άμεσων χρηματοδοτήσεων, με το 60% των πόρων να κατευθύνονται στον τεχνολογικό τομέα. Ο συνολικός κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων που έχουν γίνει αποδέκτες των κεφαλαιακών ενέσεων του Ταμείου αντιστοιχεί περίπου στο 6% του ρωσικού ΑΕΠ (\$100δισ.). Σύμφωνα με επενδυτικούς υπολογισμούς του Ταμείου, οι οικονομίες κλίμακας που

δημιουργούνται στον τομέα των επενδύσεων ανέρχονται στο 10πλάσιο του αρχικά επενδεδυμένου ποσού, καθόσον ο λόγος των επενδεδυμένων κεφαλαίων του Ταμείου προς το σύνολο των χρηματοδοτικών κεφαλαίων που έλκονται στη συνέχεια από τη χρηματαγορά, ανέρχεται σε 9:1. Η αναμενόμενη έξοδος από τις προγραμματιζόμενες επενδύσεις (για παράδειγμα υποδομές από το σημείο μηδέν) κυμαίνεται χρονικά μεταξύ 5-7 ετών.

Όσον αφορά στις επενδυτικές κατηγορίες διοχέτευσης των πόρων του Ταμείου στη ρωσική επικράτεια, αυτές περιλαμβάνουν την ανάπτυξη υποδομών, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, την υποκατάσταση των εισαγωγών και την ενίσχυση της εξαγωγικής βάσης, την περιφερειακή και τεχνολογική ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. https://rdif.ru/Eng_Portfolio/

Παράλληλα, το Ταμείο έχει προσελκύσει κεφάλαια ξένων θεσμικών επενδυτών, της τάξης των \$40δισ., μέσω 16 διεθνών επενδυτικών συμφωνιών (Fondo Strategico Italiano, Caisse des Depots International, Qatar Holding, State Bank of India, Japan Bank for International Cooperation κ.α.) με στόχο την ανάπτυξη κοινών επενδυτικών σχεδίων κατά κύριο λόγο στη Ρωσία: https://rdif.ru/Eng_Partnership/

Russia Venture Capital

[Κρατικός οργανισμός αναπτυξιακού χαρακτήρα]

<https://www.rvc.ru/en/>

Υπέχει ρόλο κρατικού ταμείου χαρτοφυλακίου (fund of funds) στη **ρωσική αγορά επιχειρηματικών κεφαλαίων**, στοχεύοντας στην ωρίμανσή της μέσω της ενοποίησης και ανάπτυξης επενδυτικών χρηματοδοτικών πόρων προερχόμενων από άλλα επενδυτικά ταμεία ή και μεμονωμένους επενδυτές. Οι επενδύσεις του οργανισμού εστιάζουν στον τομέα της επιστήμης και καινοτομίας, καλύπτοντας ευρύ φάσμα οικονομικών δραστηριοτήτων και στοχεύοντας στη δημιουργία και προώθηση καινοτομικών προϊόντων και τεχνολογιών αιχμής.

Κύριο όχημα του οργανισμού, ο οποίος λειτουργεί στο πλαίσιο του εθνικού πυλώνα «Ψηφιακή Οικονομία» και της Εθνικής Τεχνολογικής Πρωτοβουλίας (NTI), αποτελεί η κοιτίδα παροχής υποχρεωτικής συμβουλευτικής στα **22 περιφερειακά επενδυτικά ταμεία της Ρωσικής Ομοσπονδίας (RVCFs)**, τα οποία έχουν ιδρυθεί κατά την περίοδο 2007-2013 από το Υπ. Οικονομικής Ανάπτυξης σε συνεργασία με τις επί μέρους κυβερνήσεις των περιφερειών και διαθέτουν κεφάλαια της τάξης των 9 δισ. ρουβλίων (\$130εκ.).

Εν λόγω ταμεία επενδύουν κατά κύριο λόγο σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην επιστημονική τεχνολογική σφαίρα. https://www.rvc.ru/en/investments/regional_funds/ Συνολικά, το ύψος των επενδεδυμένων κεφαλαίων όπου συμμετέχει το ταμείο RVC ανέρχεται στα 65 δισ. ρούβλια (\$930εκ.), ενώ ο αριθμός των διασυνδεδεμένων επιχειρήσεων ανέρχεται σε 2.500.

Παραθέτουμε παραδείγματα **καινοτομικών σχεδίων του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα** της οικονομίας, ανά τη ρωσική επικράτεια: https://www.rvc.ru/en/investments/innovative_projects/

Ταυτόχρονα, ο οργανισμός έχει προβεί στην ίδρυση τεσσάρων θυγατρικών ταμείων επιχειρηματικών συμμετοχών (RVC Seed Fund, RVC Civil Technologies, RVC Biofund, RVC Infracfund) με σκοπό τη διενέργεια επενδύσεων σε καινοτόμες μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις καθώς και εκείνες του αμυντικού-βιομηχανικού τομέα για την ανάπτυξη σύγχρονων τεχνολογικών μεθόδων στην παραγωγική διαδικασία, σε επιχειρήσεις βιοτεχνολογίας για την ανάπτυξη εγχωρίων φαρμάκων και την αποτελεσματικότερη διασύνδεση των ιατρικών κέντρων ανά την επικράτεια και σε ενίσχυση της κεφαλαιακής δομής νεοφυών επιχειρήσεων. Σχετική ανάλυση παρατίθεται: https://www.rvc.ru/en/investments/affiliated_funds/

Επιπρόσθετα, ο οργανισμός αυτός έχει δημιουργήσει δύο επενδυτικά ταμεία στο **ΗΒ** (Russian Venture Asset Management Ltd (UK) όγκου επενδύσεων \$60εκ. και στις **ΗΠΑ** (RVC USA Inc.) εκτιμώμενου όγκου επενδύσεων \$40εκ., με στόχο τη λήψη τεχνογνωσίας από αυτές τις δύο ανεπτυγμένες αγορές, μέσω της εξαγοράς μεριδίων σε οικείες κορυφαίες εταιρείες του κλάδου ενεργειακής τεχνολογίας και υπερ-υπολογιστικής ισχύος:
https://www.rvc.ru/en/investments/foreign_funds/

Γ.2. Χρηματοδοτήσεις Έργων από Διεθνείς Οργανισμούς στη Ρωσική Ομοσπονδία

WB/World Bank

https://projects.worldbank.org/en/projects-operations/projects-list?lang=en&searchTerm=&countrycode_exact=RU

Κατά την τελευταία εξαετία, δεν έχουν δρομολογηθεί επενδυτικά σχέδια στη Ρωσική Ομοσπονδία. Τα τελευταία προγράμματα έτρεξαν το έτος 2013. Συνολικά, έχουν αναπτυχθεί οι τομείς των υπηρεσιών υποδομών για την ενίσχυση του ιδιωτικού τομέα, αντιμετώπισης του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, ενίσχυσης του ανταγωνισμού στην οικονομία, ενδυνάμωσης του ρόλου των νομικών φορέων για τη λειτουργία της οικονομίας της αγοράς, ενίσχυση των υποδομών του χρηματοπιστωτικού κλάδου, θεσμική ενίσχυση του συστήματος κοινωνικής προστασίας, αντιμετώπιση λοιμωδών νόσων κλπ.

Σημειώνεται ότι η Ρωσική Ομοσπονδία είναι χώρα-δωρητής στο Πρόγραμμα Διεθνούς Αναπτυξιακής Βοήθειας της Παγκόσμιας Τράπεζας, έχοντας 11πλασιάσει τη συνεισφορά της από το 2004 έως το 2017, στα \$1,2 δισ. Το πρόγραμμα τρέχει σε συνάρτηση με την IBRD/International Bank for Reconstruction & Development της Παγκόσμιας Τράπεζας.

EIB/European Investment Bank

<https://www.eib.org/en/projects/pipelines/index.htm?q=&sortColumn=projectStatusDate&sortDir=desc&pageNumber=0&itemPerPage=25&pageable=true&language=EN&defaultLanguage=EN&yearFrom=2010&yearTo=2020&orCountries.region=true&countries=RU&orCountries=true&orSectors=true&orStatus=true>

Η συμμετοχή σε επενδυτικά σχέδια στη Ρωσική Ομοσπονδία σταματά το 2013, οπότε και υλοποιήθηκε ενεργειακό έργο στο Βλαδιβοστόκ., συνολικής επενδυτικής δαπάνης 245 εκ. ευρώ (συμμετοχή τράπεζας 91 εκ. ευρώ).

EBRD/European Bank for Reconstruction and Development

<https://www.ebrd.com/work-with-us/project-finance/project-summary-documents.html?1=1&filterCountry=Russia>

Η τράπεζα έχει συνολικά επενδύσει 25 δισ.ευρώ στη Ρωσία (το 90% των έργων στην ιδιωτική οικονομία –μεγάλες και μικρές επιχειρήσεις αλλά και τραπεζικά ιδρύματα- στους τομείς χρηματαγοράς, βιομηχανίας, ενέργειας, εμπορίου, τουρισμού, αγροτεχνολογίας). Μετά το 2014, έτος δυτικών κυρώσεων, οι επενδύσεις έχουν μηδενιστεί. Εν τούτοις, εκκρεμούν επενδυτικά σχέδια της τάξης του 1,5 δισ.ευρώ.

Μοναδικός μειοδοτικός διαγωνισμός που τρέχει αυτήν την περίοδο είναι ο εκμοντερνισμός του ενεργειακού υποσταθμού Kyzylskaya (στην πόλη Kyzyl, στην περιοχή Tuva Republic, στην ομοσπονδιακή περιφέρεια της Σιβηρίας), ο οποίος αφορά την παροχή εργασιών και εξοπλισμού,

με προθεσμία τις 25.10.2020, ώρα 23:59. <https://www.ebrd.com/work-with-us/procurement/pn-191025c.html>

EDB/Eurasian Development Bank - EFSD/Eurasian Fund for Stabilization and Development

Μέχρι την 1^η Μαΐου 2020, το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του ιδρυθέντος από το 2006 διεθνούς χρηματοοικονομικού οργανισμού, περιελάμβανε 90 σχέδια σε έξι χώρες-μέλη (**Ρωσία, Λευκορωσία, Τατζικιστάν**, Αρμενία, Καζακστάν, Κυργυζία), συνολικού επενδυτικού χαρτοφυλακίου \$8,9 δισ. με ύψος μοχλευθέντων δανείων \$2,4 δισ. Οι στρατηγικοί στόχοι της τράπεζας είναι η χρηματοδότηση μεγάλων αναπτυξιακών έργων στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών και των εν γένει υποδομών. Εργαλεία διενέργειας των εν λόγω επενδύσεων είναι οι Συμπράξεις Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) και η προσέλευση στοχευμένων χρηματοοικονομικών πόρων (εξωτερικές χρηματοδοτήσεις μέσω προγραμμάτων έκδοσης ευρωομολόγων και χρεωστικών τίτλων σε εγχώριο νόμισμα καθώς και συνεργασιών με επενδυτικούς αναπτυξιακούς οργανισμούς ανεπτυγμένων χωρών). Η τράπεζα αποτελεί το θεματοφύλακα περιουσιακών στοιχείων του Ευρασιατικού Ταμείου Σταθεροποίησης και Ανάπτυξης, εδρεύει στην πόλη Almaty του Καζακστάν, διαθέτει παράρτημα στην Αγία Πετρούπολη και γραφεία αντιπροσωπείας στις πόλεις Nur-Sultan, Bishkek, Dushanbe, Minsk, Moscow, Yerevan. Οι επί μέρους τομείς τους οποίους επιθυμεί να αναπτύξει η τράπεζα είναι: αγροτική οικονομία, μηχανολογικός εξοπλισμός, μεταλλουργία, ορυκτά, μεταφορές και ενέργεια. **Τα έργα που υποστηρίζονται από την Ευρασιατική Τράπεζα στη Ρωσική Ομοσπονδία είναι τα εξής:**

<https://eabr.org/en/about/states-participants/rossiya/#tab3>

- Construction of the Western High-Speed Diameter road (PPP project, Russia) – US \$343 million
- Financing of SSGPO's (Kazakhstan) supplies to Magnitogorsk Iron and Steel Works (Russia) – US \$95 million
- Construction of Beloporozhskaya HPPs 1 and 2 in Karelia (Russia) – US \$54 million
- Construction of Central Ring Road 3 (PPP project, Russia) – US \$166 million
- Constructing and operating a 90.09 MW wind farm in Azov District, Rostov Region (Russia) – US \$132 million
- Financing St. Petersburg Vodokanal's investment programme (Russia) – US \$79 million

Το διασυνδεδεμένο **Ευρασιατικό Ταμείο Σταθεροποίησης και Ανάπτυξης (EFSD/Eurasian Fund for Stabilisation and Development)** με στοιχεία ενεργητικού \$8,5 δισ. ιδρύθηκε το 2009 από τις κυβερνήσεις των ανωτέρω έξι χωρών-μελών. Κατόπιν της προσπάθειας που κατεβλήθη για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, έμφαση δόθηκε στη επίτευξη μακροχρόνιας οικονομικής σταθερότητας και ώθησης της περιφερειακής ενοποίησης. Εργαλεία οικονομικής υποστήριξης των χωρών-μελών λογίζονται οι πιστώσεις: α) χρηματοοικονομικές (αφορούν την υποστήριξη κρατικών προϋπολογισμών και εθνικών νομισμάτων), β) επενδυτικές (αφορούν τη χρηματοδότηση μεγάλων εθνικών και διακρατικών έργων υποδομών) και γ) επιχορηγήσεις (αφορούν τη χρηματοδότηση κοινωνικών προγραμμάτων). Την τρέχουσα περίοδο δεν καταγράφονται επενδυτικά έργα στη Ρωσική Ομοσπονδία από το Ταμείο.

Eurasian Development Bank Strategy (2018-2022):

https://eabr.org/upload/iblock/d06/FINAL_eng_strategy.pdf

ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ

ΑΕΠ: \$63,1 δισ. (2019)

ΑΕΠ ανά κεφαλή: \$6.713

Ρυθμός ανάπτυξης: +3,9%

Έκταση: 207,6 χιλ. τ.χλμ.

Πληθυσμός: 9,4 εκ.

Προσδόκιμο ζωής: 74,5 έτη

Doing Business: 49^η θέση

Corruption Index: 66^η θέση

Νόμισμα: Ρούβλι Λευκορωσίας

Συναλλ.ισοτιμία: 1 ευρώ=2,64 ΡΛ
(20/05/2020)

Πρωτεύουσα: Minsk

[Πηγές: WB, EBRD]

Α. Προγραμματισμός Επενδυτικών Έργων στη Λευκορωσία

Επενδυτικό νομικό πλαίσιο

<https://investmentpolicy.unctad.org/investment-laws/laws/170/belarus-law-on-investment>

Φορέας υλοποίησης επενδύσεων:

NAIP/National Agency of Investment and Privatization

<https://www.investinbelarus.by/en/why-belarus/>

Η βελτίωση του νομικού πλαισίου, η υλοποίηση μεταρρυθμίσεων όσον αφορά την επιχειρηματικότητα και η ανάπτυξη του κτηματολογίου θεωρούνται καθοριστικές παράμετροι για την καλή κατάταξη της Λευκορωσίας στον Οδηγό Επιχειρείν της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η χώρα παρέχει προτιμησιακό καθεστώς σε ζητήματα φορολογικού προγραμματισμού σε ξένες επιχειρήσεις, ενώ οι οικονομικές ζώνες και τα βιομηχανικά-τεχνολογικά πάρκα στις περιοχές Mogilev, Orsha και το Great Stone λειτουργούν καταλυτικά στην ανάπτυξη καθώς παρέχουν ανταγωνιστικά πακέτα όπως χαμηλή φορολόγηση κερδών, απάλειψη καταβολής ΦΠΑ.

Η Λευκορωσία διακρίνεται στην ανατολική Ευρώπη για τις μεταφορικές υποδομές που διαθέτει καθώς και εκείνες που σχετίζονται με την εφοδιαστική αλυσίδα. Δύο πανευρωπαϊκοί διάδρομοι μεταφορών διασχίζουν τη χώρα, ο II από δυσμάς προς ανατολάς και ο IX από βορρά προς νότο. Σε ετήσια βάση, ανω των 100 εκ. τόννων φορτίων μεταφέρονται δια μέσου του εδάφους της πανευρωπαϊκά (το 90% αυτών αφορούν τις διμερείς εμπορικές σχέσεις ΕΕ-Ρωσικής Ομοσπονδίας).

Κατάλογος έργων μεγάλου βεληνεκού ΣΔΙΤ/Σύμπραξης Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα:

<https://www.investinbelarus.by/en/public-private-partnerships/>

Το Κέντρο υλοποίησης έργων ΣΔΙΤ (PPP Center) ιδρύθηκε τον Απρίλιο 2014, εντός του Ινστιτούτου Οικονομικής Έρευνας του Υπουργείου Οικονομίας. Το 2016, εντάχθηκε στη δομή της Εθνικής Υπηρεσίας Επενδύσεων και Ιδιωτικοποιήσεων για λόγους αποτελεσματικότερης και αποδοτικότερης συνεργασίας με τις λοιπές δημόσιες υπηρεσίες στην κατεύθυνση της

προσέλκυσης επενδύσεων. Εν προκειμένω, έχει καταρτιστεί Εθνική Στρατηγική Υποδομών με σκοπό την καταγραφή και αξιολόγηση μεγάλων έργων υποδομών σε συνάρτηση με την εύρεση των βέλτιστων χρηματοοικονομικών πόρων: <https://www.economy.gov.by/en/ppp-in-bel-national-infrastructure-strategy-en/>

Σημεία Επαφής:

The Ministry of Economy

Irina Kalenchak, Head of department of investment project compliance check and PPP of main department of Investment cooperation

Tel.: +375(17)200-51-81

Vladislav Makarevich, Consultant of Legal Bureau

Tel.: +375(17)200-39-73

Public-Private Partnership Center of The National Agency of Investment and Privatization

Maria Usik, vice-Head of PPP Center

Tel.: +375(17)226-48-51

Κατάλογος έργων υπό χρηματοδότηση:

https://www.investinbelarus.by/upload/NAIP_Teasers_BIF_Projects.pdf

Παράθεση 522 επενδυτικών σχεδίων στο γεωγραφικό χάρτη Λευκορωσίας (μέσω διαδραστικού συστήματος GIS):

<https://map.investinbelarus.by/en/>

<https://map.investinbelarus.by/en/regions/>

<https://map.investinbelarus.by/en/investbase/offers/>

B. Προγραμματισμός Δημόσιων Διαγωνισμών στη Λευκορωσία

 Unified Electronic Trading System

<https://torgi.gov.by/>

Αναλόγως του αντικειμένου, η πύλη διαγωνισμών παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης επιχειρήσεων στην αγορά με τρόπο ηλεκτρονικό μέσω της απόκτησης μοναδικού αριθμού.

 CJSC Belyuealizaciya

<https://beltorgi.by/>

Αφορά την ηλεκτρονική πύλη πλειστηριασμών που αφορούν τη ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων επιχειρήσεων σε καθεστώς πτώχευσης.

Γ. Χρηματοδοτήσεις Έργων από Διεθνείς Οργανισμούς στη Λευκορωσία

 WB/World Bank

<http://pubdocs.worldbank.org/en/368051564148803397/Belarus-Projects-Pages-July-2019-en.pdf>

Παρατίθενται ενδεικτικά έργα ελληνικού ενδιαφέροντος, τα οποία τρέχουν ακόμα:

- **Belarus Health System Modernization Project (ύψους \$125 εκ.)**

Εγκρίθηκε: 18.11.2016 / Ολοκληρώνεται: 31.05.2022

Σκοπός: Συμβολή στη βελτίωση της ποιότητας υγείας της χώρας (ανάπτυξη πρωτοβάθμιας

φροντίδας, απάλειψη άνισης παροχής υγειονομικών υπηρεσιών μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών, βελτίωση συστημάτων διάγνωσης νόσων).

▪ **Belarus Micro, Small and Medium Enterprise Access to Finance (ύψους \$60εκ.)**

Εγκρίθηκε: 28.09.2017 / Ολοκληρώνεται: 31.12.2022

Σκοπός: Η βελτίωση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε πηγές χρηματοδότησης.

 EIB/European Investment Bank

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων δραστηριοποιείται στη Λευκορωσία από το 2018. Οι τομείς που εστιάζει αναπτυξιακά είναι η παροχή πιστώσεων (37,34%), οι μεταφορές (22,82%), η διαχείριση αποβλήτων (21,37%), η αστική ανάπτυξη (5,60%) και η ενεργειακή αποδοτικότητα (12,86%).

Κύρια επενδυτικά έργα είναι:

<https://www.eib.org/en/press/all/2019-321-eib-supports-energy-efficiency-and-small-businesses-in-belarus>

- ❖ **Belarus Transport Connectivity Project:** ύψους 110 εκ. ευρώ για τη βελτίωση των εμπορικών συναλλαγών και της κυκλοφορίας με την ΕΕ (αυτοκινητόδρομος M7).
- ❖ **Biomass based Heat Generators:** ύψους 90 εκ. ευρώ για τη βελτίωση των υπηρεσιών του δικτύου τηλε-θέρμανσης και της αναδιαμόρφωσης των συστημάτων θέρμανσης (αντικατάσταση παλιάς τεχνολογίας καυστήρων υγραερίου από καυστήρες βιομάζας παραγωγής 1.000 GWh/έτος) σε κτίρια πολυκατοικιών, σε έξη διοικητικές περιφέρειες.
- ❖ **EU4Energy Programme:** αφορά τη θερμική ανακαίνιση κτιρίων πολυκατοικιών συνολικού εμβαδού 500.000 τ.μ. Αναμένεται εξοικονόμηση ενέργειας ύψους 60 GWh/έτος με συνεπαγόμενη μείωση του αποτυπώματος του άνθρακα.
- ❖ **EU4Business Initiative:** αφορά την παροχή δανείων στις τράπεζες Belarusbank και Belagroprombank ύψους 85 εκ. και 20 εκ. ευρώ αντιστοίχως, με σκοπό την ενίσχυση της κεφαλαιακής τους επάρκειας για να έχουν τη δυνατότητα δανειοδότησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Επενδυτικά σχέδια υπό αξιολόγηση/χρηματοδότηση:

<https://www.eib.org/en/projects/pipelines/index.htm?q=&sortColumn=projectStatusDate&sortDir=desc&pageNumber=0&itemPerPage=25&pageable=true&language=EN&defaultLanguage=EN&yearFrom=2000&yearTo=2020&orCountries.region=true&countries=BY&orCountries=true&orSectors=true&orStatus=true>

 EBRD/European Bank for Reconstruction and Development

Το απόθεμα των επενδύσεων της τράπεζας στη Λευκορωσία ανέρχεται στα 2,9 δισ. ευρώ, με το 58% των επενδυτικών σχεδίων να αφορά την ιδιωτική οικονομία. Το τρέχον χαρτοφυλάκιο έργων υπολογίζεται σε 917 εκ. ευρώ, συνιστά το 6% του συνόλου του χαρτοφυλακίου της τράπεζας και κατανέμεται κατά 40% σε έργα βιώσιμων υποδομών, 22% σε στήριξη χρηματοπιστωτικών οργανισμών και 38% σε στήριξη της βιομηχανίας, του εμπορίου και του αγροδιατροφικού τομέα.

Παρατίθενται, ανά τομέα, τα υπό υλοποίηση έργα στη Λευκορωσία:

<https://www.ebrd.com/work-with-us/project-finance/project-summary-documents.html?1=1&filterCountry=Belarus>

Διαγωνισμοί προμηθειών:

<https://www.ebrd.com/work-with-us/procurement/notices.html?1=1&filterCountry=Belarus&filterContract=Project%20goods,%20works>

Από τις 01.01.2020, όλοι υλοποιούμενοι διαγωνισμοί αφορούν την προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών (έργων συμβουλευτικής) αναρτώνται στην πύλη (ECEPP) EBRD:Client eProcurement. Οι προμηθευτές και σύμβουλοι που επιθυμούν να έχουν πρόσβαση στην εν λόγω υπηρεσία και να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις συνεργασιών οφείλουν να εγγράφονται εδώ: <https://ecepp.ebrd.com/delta/signup.html?userType=supplier>

EDB/Eurasian Development Bank - EFSD/Eurasian Fund for Stabilization and Development

Μέχρι την 1^η Μαΐου 2020, το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του ιδρυθέντος από το 2006 διεθνούς χρηματοοικονομικού οργανισμού, περιελάμβανε 90 σχέδια σε έξι χώρες-μέλη (**Ρωσία, Λευκορωσία, Τατζικιστάν**, Αρμενία, Καζακστάν, Κυργυζία), συνολικού επενδυτικού χαρτοφυλακίου \$8,9 δισ. με ύψος μοχλευθέντων δανείων \$2,4 δισ. Οι στρατηγικοί στόχοι της τράπεζας είναι η χρηματοδότηση μεγάλων αναπτυξιακών έργων στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών και των εν γένει υποδομών. Εργαλεία διενέργειας των εν λόγω επενδύσεων είναι οι Συμπράξεις Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) και η προσέλκυση στοχευμένων χρηματοοικονομικών πόρων (εξωτερικές χρηματοδοτήσεις μέσω προγραμμάτων έκδοσης ευρω-ομολόγων και χρεωστικών τίτλων σε εγχώριο νόμισμα καθώς και συνεργασιών με επενδυτικούς αναπτυξιακούς οργανισμούς ανεπτυγμένων χωρών). Η τράπεζα αποτελεί το θεματοφύλακα περιουσιακών στοιχείων του Ευρασιατικού Ταμείου Σταθεροποίησης και Ανάπτυξης, εδρεύει στην πόλη Almaty του Καζακστάν, διαθέτει παράρτημα στην Αγία Πετρούπολη και γραφεία αντιπροσωπείας στις πόλεις Nur-Sultan, Bishkek, Dushanbe, Minsk, Moscow, Yerevan. Οι επί μέρους τομείς τους οποίους επιθυμεί να αναπτύξει η τράπεζα είναι: αγροτική οικονομία, μηχανολογικός εξοπλισμός, μεταλλουργία, ορυκτά, μεταφορές και ενέργεια. **Τα έργα που υποστηρίζονται από την Τράπεζα στη Λευκορωσία, είναι τα εξής:**

<https://eabr.org/en/about/states-participants/belarus/#tab3>

Το διασυνδεδεμένο **Ευρασιατικό Ταμείο Σταθεροποίησης και Ανάπτυξης (EFSD/Eurasian Fund for Stabilisation and Development)** με στοιχεία ενεργητικού \$8,5 δισ. ιδρύθηκε το 2009 από τις κυβερνήσεις των ανωτέρω έξι χωρών-μελών. Κατόπιν της προσπάθειας που κατεβλήθη για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, έμφαση δόθηκε στη επίτευξη μακροχρόνιας οικονομικής σταθερότητας και ώθησης της περιφερειακής ενοποίησης. Εργαλεία οικονομικής υποστήριξης των χωρών-μελών λογίζονται οι πιστώσεις: α) χρηματοοικονομικές (αφορούν την υποστήριξη κρατικών προϋπολογισμών και εθνικών νομισμάτων), β) επενδυτικές (αφορούν τη χρηματοδότηση μεγάλων εθνικών και διακρατικών έργων υποδομών) και γ) επιχορηγήσεις (αφορούν τη χρηματοδότηση κοινωνικών προγραμμάτων). **Το έργο που υποστηρίζεται από το Ευρασιατικό Ταμείο στη Λευκορωσία αφορά το μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα της κυβέρνησης της Λευκορωσίας και της Κρατικής Τράπεζας:**

Eurasian Development Bank Strategy (2018-2022):

https://eabr.org/upload/iblock/d06/FINAL_eng_strategy.pdf

ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ

ΑΕΠ: \$57,9 δισ. (2019)

ΑΕΠ ανά κεφαλή: \$1.725

Ρυθμός ανάπτυξης: +5,6%

Έκταση: 448,9 χιλ. τ.χλμ.

Πληθυσμός: 33,6 εκ.

Προσδόκιμο ζωής: 71,4 έτη

Doing Business: 69^η θέση

Corruption Index: 153^η θέση

Νόμισμα: Ουζμπεκικό Σομ

Συναλλ.ισοτιμία: 1 ευρώ=11.132,7 ΟΣ
(20/05/2020)

Πρωτεύουσα: Tashkent

[Πηγές: WB, EBRD]

Α. Προγραμματισμός Επενδυτικών Έργων στο Ουζμπεκιστάν

Επενδυτικό νομικό πλαίσιο

<https://investmentpolicy.unctad.org/investment-laws/laws/29/uzbekistan-foreign-investment-guarantees-law>

Φορείς υλοποίησης επενδύσεων

MINISTRY OF INVESTMENTS AND FOREIGN TRADE

<https://mift.uz/en>

UzIPA/ Uzbekistan Investment Promotion Agency (under MINISTRY OF INVESTMENTS AND FOREIGN TRADE)

<https://invest.gov.uz/>

Η πολυπληθέστερη χώρα της Κεντρικής Ασίας (33,6εκ.) με ποσοστό αστικοποίησης πληθυσμού 50% και ποσοστό αναλφαβητισμού μόλις 3%, παρουσιάζει σημαντικές επενδυτικές προκλήσεις, λόγω των μεταρρυθμίσεων που υλοποιούνται από την κυβέρνηση με την εφαρμογή ενοποιημένου θεσμικού πλαισίου, οι οποίες αφορούν την μεγαλύτερη απελευθέρωση της αγοράς συναλλάγματος με ταυτόχρονη παροχή κινήτρων διαχείρισης των κερδών σε όσες επιχειρήσεις ασκούν εξαγωγικό εμπόριο, την ευκολία έναρξης επιχείρησης και την προστασία των δικαιωμάτων των μειοψηφούντων επενδυτών καθώς και τη 10ετή διασφάλιση των επενδυτών σε περιπτώσεις αλλαγής της κείμενης νομοθεσίας. Η μέση ηλικία πληθυσμού ανέρχεται στα 29 έτη και οι ρυθμοί ανάπτυξης την παρελθούσα εξαετία είναι της τάξης του +6%. Η χώρα κατατάσσεται στην 69^η θέση στον Οδηγό Επιχειρείν της Παγκόσμιας Τράπεζας.

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις ανέρχονται σε \$20 δισ. με το μεγαλύτερο μέρος στη βιομηχανία, στην ενέργεια και στα ορυκτά, ενώ περίπου 11.000 επιχειρήσεις (υπερδιπλάσιες σε σχέση με προ τριετίας) έχουν δεχθεί ξένα κεφάλαια και 29 κρατικές επιχειρήσεις από όλο το φάσμα οικονομικής δραστηριότητας έχουν πωλήσει μερίδιά τους σε ξένους επενδυτές. Από πλευράς επενδυτικής στρατηγικής, η χώρα έχει αναπτύξει 21 ζώνες ελεύθερων οικονομικών συναλλαγών στους κλάδους

αγρο-διατροφικό, βιομηχανικό, φαρμακευτικό και τουριστικό.

Διαδραστικός χάρτης κοινωνικο-οικονομικών δεικτών εκάστης Περιφέρειας της χώρας (Republic of Karakalpakstan / Khorezm / Navoi / Bukhara / Kashkadarya / Surkhandarya / Samarqand / Jizzakh / Syrdarya / Tashkent / Namangan / Fergana / Andija).

<http://invest.gov.uz/regionalnaya-karta/>

Ηλεκτρονικοί οδηγοί για τους υποψήφιους επενδυτές:

<http://invest.gov.uz/investor/putevoditel-dlya-investora/>

Τα επενδυτικά έργα που είναι υπό υλοποίηση στο Ουζμπεκιστάν ανέρχονται σε 350, συνολικού ύψους \$4,2δισ. Αναλόγως των επί μέρους παραμέτρων τα σχέδια έχουν ως ακολούθως:

<http://invest.gov.uz/investor-taxonomy/ready-invest-projects/>

Επενδυτικά σχέδια προτεραιότητας, ανά Περιφέρεια:

<http://invest.gov.uz/investor/center-for-development-of-investment-projects/>

Η ηλεκτρονική υποβολή επενδυτικών σχεδίων προς τον κυβερνητικό Φορέα έχει ως εξής:

http://invest.gov.uz/investor_for/onlajn-podacha-investitsionnogo-predlozheniya/

Παρατίθενται επενδυτικά έργα μεγάλου βεληνεκούς, συνολικού ύψους \$12,5 δισ., ανά Φορέα Κεντρικής Κυβέρνησης, έναρξης 2020:

<http://invest.gov.uz/wp-content/uploads/Perspective-Projects-2020.pdf>

Παράθεση των επενδυτικών σχεδίων, ανά κλάδο της οικονομίας (αγροτική παραγωγή και διαχείριση υδάτινων πόρων, διατροφή, φαρμακευτικό, χημικής βιομηχανίας, ενεργειακό, τεχνολογίας πληροφορικής επικοινωνιών, μηχανολογικού-ηλεκτρονικού εξοπλισμού, κατασκευών, τουριστικό), με ανάλυση των χαρακτηριστικών εκάστου κλάδου, της αιτιολογικής αναφοράς για τους λόγους που χρήζει επενδύσεων καθώς και των επί μέρους εμπλεκόμενων φορέων της κεντρικής κυβέρνησης:

<http://invest.gov.uz/investor-taxonomy/otrasli/>

NAPM/National Agency of Project Management

<https://napm.uz/en/>

Παράδειγμα ανάδειξης οικονομίας περιφέρειας: Με την υποστήριξη του Ταμείου Ανάδειξης της Ψηφιακής Οικονομίας “Digital Trust”, και βασισμένο στον επενδυτικό Νόμο UP-5609 (03.01.2019) εκκίνησε το επενδυτικό σχέδιο δημιουργίας έξυπνων υποδομών της περιφέρειας Jiddakh, με την επωνυμία: “One village, one product” και με σκοπό τη βελτίωση της τοπικής οικονομίας (δημιουργία έξυπνων θέσεων απασχόλησης, μείωση του αποτυπώματος άνθρακα, παραγωγή περιβαλλοντικά φιλών προϊόντων και βελτίωση της παροχής πόσιμου ύδατος).

Σχετικές λεπτομέρειες στην ιστοσελίδα: https://napm.uz/en/press_center/news/project-for-villages/

B. Προγραμματισμός Δημόσιων Διαγωνισμών στο Ουζμπεκιστάν

UZEX/Uzbek Commodity Exchange

<https://www.uzex.uz/en>

Βασισμένο στο θεσμικό πλαίσιο του Νόμου 260-II (29.08.2001) περί συναλλαγών, πέντε Προεδρικών Διαταγμάτων, περιόδου 2001-2013, επί της διενέργειας ηλεκτρονικών διαγωνισμών και μεθοδολογίας συμμετοχής επιχειρήσεων και έξη Υπουργικών Αποφάσεων περί βελτίωσης της αποτελεσματικότητας του συστήματος και καθορισμού λειτουργίας των συναλλαγματικών πράξεων, καθώς και της Χάρτας του Υπ. Δικαιοσύνης που διέπει τον εν γένει κανονισμό λειτουργίας της

πλατφόρμας εμπορευματικών πράξεων, ο οργανισμός UZEX ιδρύθηκε ως μία ανώνυμη συμμετοχική εταιρεία, αποτελώντας τη μεγαλύτερη βάση εμπορικών ανταλλαγών στην Κεντρική Ασία <https://www.uzex.uz/en/pages/regulatory-framework>.

Οι ηλεκτρονικές εμπορικές συναλλαγές πραγματοποιούνται σε πραγματικό χρόνο.

Γ. Χρηματοδοτήσεις Έργων από Διεθνείς Οργανισμούς στο Ουζμπεκιστάν

WB/World Bank

LSDP/Livestock Sector Development Project

Παρατίθεται το υψηλής προστιθέμενης αξίας έργο του κτηνοτροφικού τομέα (πρόγραμμα στήριξης εγχώριας παραγωγής), ύψους \$150εκ., το οποίο είναι σε εξέλιξη:

<https://www.worldbank.org/en/country/uzbekistan/overview#projects>

Πλαίσιο Υποστήριξης Χώρας από το Δίκτυο της Παγκόσμιας Τράπεζας (Περίοδος 2016-2020):

[Βελτίωση υποδομών/Ενίσχυση ανταγωνισμού/Διαφοροποίηση οικονομίας/Αποτελεσματικότητα κοινωνικών υπηρεσιών/Διαχείριση δημοσίων οικονομικών]

<http://documents.worldbank.org/curated/en/537091467993490904/Uzbekistan-Country-partnership-framework-for-the-period-FY16-20>

EIB/European Investment Bank

Μέχρι σήμερα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει χρηματοδοτήσει επενδύσεις στους τομείς της διαχείρισης υδάτων, αποβλήτων (UNDG6, UNDG13) ύψους 100εκ.ευρώ και ενεργειακής αποδοτικότητας μικρομεσαίων επιχειρήσεων, επίσης ύψους 100εκ. ευρώ.

Επενδυτικά σχέδια υπό αξιολόγηση/χρηματοδότηση:

100mln euro Investment Program for the Recovery of the Aral Sea

<https://www.eib.org/en/press/all/2019-226-eib-and-uzbekistan-take-first-steps-towards-a-eur-100-m-investment-program-for-the-recovery-of-the-aral-sea>

Uzbekistan Water Framework Loan / ESMF-Environmental Social Management Framework

<https://www.eib.org/en/registers/all/125753274>

Uzbekistan District Heating Loan (ύψους 100εκ.ευρώ, εγκρίθηκε 05.02.2020)

<https://www.eib.org/en/projects/pipelines/all/20180199>

EBRD/European Bank for Reconstruction and Development

Το απόθεμα των επενδύσεων της τράπεζας στο Ουζμπεκιστάν ανέρχεται σε 1,9 δισ. ευρώ, με το 25% των επενδυτικών σχεδίων να αφορά την ιδιωτική οικονομία. Το τρέχον χαρτοφυλάκιο έργων υπολογίζεται σε 1,0 δισ. ευρώ και κατανέμεται κατά 75% σε έργα βιώσιμων υποδομών, 19% σε στήριξη χρηματοπιστωτικών οργανισμών και 5% σε στήριξη της βιομηχανίας, του εμπορίου και του αγροδιατροφικού τομέα.

Παρατίθενται, ανά τομέα και χρονολογική σειρά, τα υπό υλοποίηση έργα στο Ουζμπεκιστάν:

<https://www.ebrd.com/work-with-us/project-finance/project-summary-documents.html?c37=on&keywordSearch=>

Διαγωνισμοί συμβουλευτικών υπηρεσιών (capacity building), ανά χρονολογική σειρά:

<https://www.ebrd.com/work-with-us/procurement/notices.html?c37=on&keywordSearch=>

Από τις 01.01.2020, όλοι υλοποιούμενοι διαγωνισμοί αφορούν την προμήθεια προϊόντων και

υπηρεσιών (έργων συμβουλευτικής) αναρτώνται στην πύλη (ECEPP) EBRD:Client eProcurement. Οι προμηθευτές και σύμβουλοι που επιθυμούν να έχουν πρόσβαση στην εν λόγω υπηρεσία και να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις συνεργασιών οφείλουν να εγγράφονται εδώ: <https://ecepp.ebrd.com/delta/signup.html?userType=supplier>

ADB/Asia Development Bank

<https://www.adb.org/countries/uzbekistan/projects-results>

Ο μεγαλύτερος όγκος των επενδυτικών σχεδίων αφορά τους τομείς ενεργειακό, μεταφορών και χρηματοοικονομικό, ακολουθούμενους από τη διαχείριση υδάτινων πόρων, τον αγροτικό τομέα, τη δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση βιομηχανία/εμπόριο και υπηρεσίες υγείας.

Προτεινόμενα Επενδυτικά Σχέδια:

- [52045-001Tashkent Province Sewerage Improvement Project](#)
- [53120-001Climate Adaptive Water Resources Management in the Aral Sea Basin Sector Project](#)
- [48025-004CAREC Corridor 2 \(Pap-Namangan-Andijan\) Railway Electrification Project – Additional Financing](#)
- [52322-001Regional Gas Transmission Efficiency Enhancement Project](#)
- [48414-006Central Asia Regional Economic Corridor \(CAREC\) Corridor 2 Karakalpakstan Road Project \(A380 Kungrad to Daut-Ata Section\)](#)

Περιφερειακά Έργα Υποδομών:

<https://www.adb.org/projects/country/taj/country/tkm/country/uzb>

ΤΑΤΖΙΚΙΣΤΑΝ

ΑΕΠ: \$8,1 δισ. (2019)
ΑΕΠ ανά κεφαλή: \$874
Ρυθμός ανάπτυξης: +7,0%
Έκταση: 143,1 χιλ. τ.χλμ.
Πληθυσμός: 8,2 εκ.
Προσδόκιμο ζωής: 70,6 έτη
Doing Business: 106^η θέση
Corruption Index: 153^η θέση
Νόμισμα: Σομόνι Τατζικιστάν
Συναλλισοτιμία: 1
ευρώ=11,25 ΣΤ
(20/05/2020)
Πρωτεύουσα: Dushanbe
[Πηγές: WB, EBRD]

Α. Προγραμματισμός Επενδυτικών Έργων στο Τατζικιστάν

Επενδυτικό νομικό πλαίσιο

<https://investmentpolicy.unctad.org/investment-laws/laws/62/tajikistan-investment-law>

Φορέας υλοποίησης επενδύσεων

State Committee on Investment and State Property Management of the Republic of Tajikistan

<https://investcom.tj/langeng.html>

Παρατίθενται οι κυριότεροι τομείς προσέλκυσης επενδύσεων (υδατοκαλλιέργειες, μελισσοκομία, βαμβάκι, επεξεργασία φρούτων, μεταφορές, ορυκτά, άνθρακας, αλουμίνιο, πολύτιμα μέταλλα, υδροηλεκτρική ενέργεια, χρηματοοικονομικός, τουριστικός):

<https://investcom.tj/en/priority/>

Κατάλογος επενδυτικών έργων Τατζικιστάν:

<https://investcom.tj/en/investments/activities/458-list-of-projects-to-attract-direct-investment.html>

Τεχνικά χαρακτηριστικά επενδυτικών σχεδίων:

https://investcom.tj/uploads/pdf/invest_eng.pdf

Επενδυτικός οδηγός Τατζικιστάν:

[προνόμια για επενδύσεις και εισαγωγές εξοπλισμού στους τομείς αγροτικό, βιομηχανίας, ενέργειας, μεταποίησης, φαρμακευτικό, τουριστικό]

Η επενδυτική πολιτική υλοποιείται στις πέντε ζώνες ελεύθερων οικονομικών συναλλαγών (Dangara, Sughd, Ryanj, Ishkoshim, Kulob). Οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε αυτές υπόκεινται σε απαλλαγή φορολόγησης κερδών και καταβολής εισφορών. Μόλις \$160εκ. είναι το απόθεμα επενδύσεων στις ζώνες αυτές. Το μίσθωμα για 1 μ2, ετησίως, ανέρχεται στο \$1.

<https://investcom.tj/uploads/invest2019.pdf>

Κατάλογος Διαγωνισμών σε Κρατικά Επενδυτικά Σχέδια:

<https://investcom.tj/en/148-tenders-in-state-investment-projects.html>

B. Προγραμματισμός Δημόσιων Διαγωνισμών στο Τατζικιστάν

Agency on Public Procurement of Goods, Works and Services under Government of Tajikistan

<https://zakupki.gov.tj/en/>

Νομικό πλαίσιο "On state Procurement of Goods, Works and Services" (Νόμος 815 από 16.04.2012):

[ρυθμίζεται το πλαίσιο διενέργειας διαγωνισμών, η στόχευση των δημοσιονομικών πόρων, η αναγκαιότητα προσέλευσης πολλών συμμετεχόντων για ενίσχυση του ανταγωνισμού και η βελτίωση των λειτουργιών των εμπλεκόμενων Φορέων:

<http://test.zakupki.gov.tj/zakonodatelstvo/>

Παράθεση διαγωνισμών ηλεκτρονικά:

<http://test.zakupki.gov.tj/>

Διαδικασίες ανάπτυξης προγράμματος διαγωνισμών προμηθειών:

<https://zakupki.gov.tj/en/ref/zakupki/>

Γ. Χρηματοδοτήσεις Έργων από Διεθνείς Οργανισμούς στο Τατζικιστάν

WB/World Bank

Στα 25 έτη συνεργασίας με το Τατζικιστάν, η Παγκόσμια Τράπεζα έχει προσφέρει \$1,5 δισ. υπό τη μορφή επιδοτήσεων, πιστώσεων με ευνοϊκούς όρους για τους σκοπούς βελτίωσης του εκπαιδευτικού συστήματος, αύξησης της διασφάλισης τροφίμων και πρόσβασης σε αρδευτικά συστήματα, βελτίωσης της πρόσβασης σε συστήματα υπηρεσιών υγείας, εξασφάλισης πρόσβασης σε πόσιμο νερό, ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα, σύνδεσης με τις γειτονικές αγορές, υποστήριξης του ενεργειακού τομέα,

The Second Public Employment for Sustainable Agriculture and Water Management Project (PAMP II)

Παρατίθεται το υψηλής προστιθέμενης αξίας έργο του γεωργικού τομέα (πρόγραμμα στήριξης εγχώριας παραγωγής μέσω καλύτερης διαχείρισης των υδάτινων πόρων), ύψους \$57,9εκ., το οποίο είναι σε εξέλιξη και καλύπτει 17 από τις πλέον μη ασφαλείς περιφέρειες του Τατζικιστάν (1,5 εκ. άνθρωποι επωφελούνται):

<https://www.worldbank.org/en/country/uzbekistan/overview#projects>

Πλαίσιο Υποστήριξης Χώρας από το Δίκτυο της Παγκόσμιας Τράπεζας (Περίοδος 2016-2020):

[Βελτίωση υποδομών/Ενίσχυση ανταγωνισμού/Διαφοροποίηση οικονομίας/Αποτελεσματικότητα κοινωνικών υπηρεσιών/Διαχείριση δημοσίων οικονομικών]

<http://documents.worldbank.org/curated/en/537091467993490904/Uzbekistan-Country-partnership-framework-for-the-period-FY16-20>

EIB/European Investment Bank

Μέχρι σήμερα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει χρηματοδοτήσει επενδύσεις στους τομείς της διαχείρισης υδάτων, αποβλήτων (UNDG6, UNDG13) ύψους 100εκ.ευρώ και ενεργειακής αποδοτικότητας μικρομεσαίων επιχειρήσεων, επίσης ύψους 100εκ. ευρώ.

Επενδυτικά σχέδια υπό αξιολόγηση/χρηματοδότηση:

REHABILITATION OF KAIRAKKUM HPP (Hydro Power Plant) ύψους συμμετοχής επένδυσης 50 εκ. ευρώ:

<https://www.eib.org/en/projects/pipelines/all/20110652>

EBRD/European Bank for Reconstruction and Development

Το απόθεμα των επενδύσεων της τράπεζας στο Τατζικιστάν ανέρχεται σε 844 εκ. ευρώ, με το 16% των επενδυτικών σχεδίων να αφορά την ιδιωτική οικονομία. Το τρέχον χαρτοφυλάκιο έργων υπολογίζεται σε 536 εκ. ευρώ και κατανέμεται κατά 84% σε έργα βιώσιμων υποδομών, 11% σε στήριξη της βιομηχανίας, του εμπορίου και του αγροδιατροφικού τομέα και 5% σε στήριξη του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Παρατίθενται, ανά τομέα και χρονολογική σειρά, τα υπό υλοποίηση έργα στο Τατζικιστάν καθώς και εκείνα που έχουν ολοκληρωθεί:

[τομείς ενεργειακός, μεταφορών, διαχείρισης αποβλήτων, διαχείρισης υδάτινων πόρων]:

<https://www.ebrd.com/work-with-us/project-finance/project-summary-documents.html?1=1&filterCountry=Tajikistan>

Διαγωνισμοί υποδομών διαχείρισης υδάτινων πόρων, ανά χρονολογική σειρά:

<https://www.ebrd.com/work-with-us/procurement/notices.html?1=1&filterCountry=Tajikistan&filterContract=Project%20goods,%20works%20and%20services&filterNoticeType=General%20Procurement%20notices>

Από τις 01.01.2020, όλοι υλοποιούμενοι διαγωνισμοί αφορούν την προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών (έργων συμβουλευτικής) αναρτώνται στην πύλη (ECEPP) EBRD:Client eProcurement. Οι προμηθευτές και σύμβουλοι που επιθυμούν να έχουν πρόσβαση στην εν λόγω υπηρεσία και να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις συνεργασιών οφείλουν να εγγράφονται εδώ: <https://eceph.ebrd.com/delta/signup.html?userType=supplier>

ADB/Asia Development Bank

<https://www.adb.org/countries/uzbekistan/projects-results>

Η Ασιατική Αναπτυξιακή Τράπεζα συνεργάζεται με το Τατζικιστάν από το 1998, έχοντας εγκρίνει επενδυτικά σχέδια ύψους \$1,7 δισ. ευρώ, υπό τη μορφή επιχορηγήσεων, δανείων με ευνοϊκούς όρους και τεχνικής αναπτυξιακής βοήθειας. Ο μεγαλύτερος όγκος των επενδυτικών σχεδίων αφορά τους τομείς μεταφορών, ενέργειας και δημόσιας διοίκησης, ακολουθούμενους από τον αγροτικό, χρηματοοικονομικό, εκπαίδευσης, υπηρεσιών υγείας και βιομηχανίας-εμπορίου.

Η τράπεζα έχει συμβάλει στη διαμόρφωση της υπηρεσίας “Single Window” για επενδύσεις και διασυνοριακό εμπόριο, στην ανάπτυξη της περιφερειακής οικονομίας και στην ενθάρρυνση συμμετοχής τη χώρας στο Πρόγραμμα Περιφερειακής Οικονομικής Συνεργασίας της Κεντρικής Ασίας.

ADB Country Partnership Strategy 2016-2020 (ανάλυση χαρακτηριστικών κλάδων οικονομίας):

<https://www.adb.org/documents/tajikistan-country-partnership-strategy-2016-2020>

Προτεινόμενα Επενδυτικά Σχέδια:

<https://www.adb.org/countries/tajikistan/projects-results>

- [49376-002 | 07 DEC 2018 Climate-Resilient Livestock Value Chain Development Sector Project](#)
- [51066-001 Financial Sector and Fiscal Management Improvement Program \(Subprogram 1\)](#)

- [54005-001 Road Network Sustainability Project](#)
- [47181-004 Water Resources Management in Pyanj River Basin Project \(Additional Financing\)](#)
- [54148-001 Scaling Up Private Sector Participation in the Infrastructure Sector in the Central and West Asia Region](#)

Περιφερειακά Έργα Υποδομών:

<https://www.adb.org/projects/country/taj/country/tkm/country/uzb>

✚ EDB/Eurasian Development Bank - EFSD/Eurasian Fund for Stabilization and Development

Μέχρι την 1^η Μαΐου 2020, το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του ιδρυθέντος από το 2006 διεθνούς χρηματοοικονομικού οργανισμού, περιελάμβανε 90 σχέδια σε έξη χώρες-μέλη (**Ρωσία, Λευκορωσία, Τατζικιστάν**, Αρμενία, Καζακστάν, Κυργυζία), συνολικού επενδυτικού χαρτοφυλακίου \$8,9 δισ. με ύψος μοχλευθέντων δανείων \$2,4 δισ. Οι στρατηγικοί στόχοι της τράπεζας είναι η χρηματοδότηση μεγάλων αναπτυξιακών έργων στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών και των εν γένει υποδομών. Εργαλεία διενέργειας των εν λόγω επενδύσεων είναι οι Συμπράξεις Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) και η προσέλκυση στοχευμένων χρηματοοικονομικών πόρων (εξωτερικές χρηματοδοτήσεις μέσω προγραμμάτων έκδοσης ευρώ-ομολόγων και χρεωστικών τίτλων σε εγχώριο νόμισμα καθώς και συνεργασιών με επενδυτικούς αναπτυξιακούς οργανισμούς ανεπτυγμένων χωρών). Η τράπεζα αποτελεί το θεματοφύλακα περιουσιακών στοιχείων του Ευρασιατικού Ταμείου Σταθεροποίησης και Ανάπτυξης, εδρεύει στην πόλη Almaty του Καζακστάν, διαθέτει παράρτημα στην Αγία Πετρούπολη και γραφεία αντιπροσωπείας στις πόλεις Nur-Sultan, Bishkek, Dushanbe, Minsk, Moscow, Yerevan. Οι επί μέρους τομείς τους οποίους επιθυμεί να αναπτύξει η τράπεζα είναι: αγροτική οικονομία, μηχανολογικός εξοπλισμός, μεταλλουργία, ορυκτά, μεταφορές και ενέργεια. Την τρέχουσα περίοδο δεν καταγράφονται επενδυτικά έργα της Τράπεζας στο Τατζικιστάν.

Το διασυνδεδεμένο **Ευρασιατικό Ταμείο Σταθεροποίησης και Ανάπτυξης (EFSD/Eurasian Fund for Stabilisation and Development)** με στοιχεία ενεργητικού \$8,5 δισ. ιδρύθηκε το 2009 από τις κυβερνήσεις των ανωτέρω έξη χωρών-μελών. Κατόπιν της προσπάθειας που κατεβλήθη για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, έμφαση δόθηκε στη επίτευξη μακροχρόνιας οικονομικής σταθερότητας και ώθησης της περιφερειακής ενοποίησης. Εργαλεία οικονομικής υποστήριξης των χωρών-μελών λογίζονται οι πιστώσεις: α) χρηματοοικονομικές (αφορούν την υποστήριξη κρατικών προϋπολογισμών και εθνικών νομισμάτων), β) επενδυτικές (αφορούν τη χρηματοδότηση μεγάλων εθνικών και διακρατικών έργων υποδομών) και γ) επιχορηγήσεις (αφορούν τη χρηματοδότηση κοινωνικών προγραμμάτων). Το έργο, το οποίο υποστηρίζεται από το Ευρασιατικό Ταμείο στο Τατζικιστάν αφορά τη μεταρρύθμιση του Προγράμματος της κυβέρνησης του Τατζικιστάν:

Eurasian Development Bank Strategy (2018-2022):

https://eabr.org/upload/iblock/d06/FINAL_eng_strategy.pdf

IsDB/Islamic Development Bank

Η συνεργασία με την κυβέρνηση του Ουζμπεκιστάν ανάγεται στο 2003, οπότε η χώρα έγινε μέλος της αναπτυξιακής τράπεζας. Συνολικά 22 επενδυτικά έργα έχουν χρηματοδοτηθεί ύψους \$459 εκ. στους τομείς των υποδομών των μεταφορών και της εκπαίδευσης.

Κατάλογος επενδυτικών έργων:

https://www.isdb.org/search?qq=Uzbekistan&qloc=UZ&qtype=isdb_project

Κατάλογος διαγωνισμών έργων:

[τομείς: ενεργειακός, μεταφορών, υπηρεσιών υγείας και εκπαίδευσης]

<https://www.isdb.org/search?qq=Uzbekistan&qloc=UZ&qtype=tender>

ΤΟΥΡΚΜΕΝΙΣΤΑΝ

ΑΕΠ: \$40,8 δισ. (2019)
ΑΕΠ ανά κεφαλή: \$7.065
Ρυθμός ανάπτυξης: 6,3%
Έκταση: 488,1 χιλ. τ.χλμ.
Πληθυσμός: 5,8 εκ.
Προσδόκιμο ζωής: 67,8 έτη
Doing Business: ----
Corruption Index: 165^η θέση
Νόμισμα: Τουρκμέني Μανάτ
Συναλλατισσιμιά: 1 ευρώ= 3,83 TM
(20/05/2020)
Πρωτεύουσα: Ashgabat
[Πηγές: WB, EBRD, ADB]

A. Προγραμματισμός Επενδυτικών Έργων στο Τουρκμενιστάν

✚ Επενδυτικό νομικό πλαίσιο

<https://investmentpolicy.unctad.org/investment-laws/laws/32/turkmenistan-investment-law>

✚ Φορείς:

✚ Ministry of Finance and Economy of Turkmenistan

<http://fineconomic.gov.tm/ru> (στη ρωσική)

Τα έργα υποδομών στη χώρα υλοποιούνται κυρίως μέσω των χρηματοδοτήσεων διεθνών οργανισμών, με βάση τις προτεραιότητες της τουρκμενικής κυβέρνησης:

<http://fineconomic.gov.tm/ru/node/43>

✚ Ministry of Foreign Affairs of Turkmenistan

<https://www.mfa.gov.tm/en/articles?type=turkmenistan> (στην αγγλική)

Παρατίθενται οι κύριοι πυλώνες της εξωτερικής και οικονομικής πολιτικής της τουρκμενικής κυβέρνησης.

B. Προγραμματισμός Δημόσιων Διαγωνισμών στο Τουρκμενιστάν

✚ State Commodity and Raw Material Exchange of Turkmenistan

<https://www.exchange.gov.tm/?lang=en>

Βασίζεται σε Προεδρικό Διάταγμα του 1994 και αποτελεί το σημαντικότερη Υπηρεσία διεξαγωγής συναλλαγών ευκαιριών εισαγωγών-εξαγωγών. Εξαιρούνται προϊόντα διανοητικής ιδιοκτησίας, αντικείμενα τέχνης και εμπράγματα δικαιώματα του κτηματομεσιτικού κλάδου.

✚ Πλατφόρμα Διαγωνισμών ανά Φορέα

<https://www.parahat.info/tender/list>

(για παράδειγμα: Υπουργείο Υγείας <https://www.parahat.info/tender/minzdrav>)

Γ. Χρηματοδοτήσεις Έργων από Διεθνείς Οργανισμούς στο Τουρκμενιστάν

WB/World Bank

Η Παγκόσμια Τράπεζα συνεργάζεται με το Τουρκμενιστάν από το 1992, κυρίως σε θέματα χρηματοοικονομικής εναρμόνισης, διαχείρισης δημοσίων οικονομικών και αντιμετώπισης επιδημιών.

Με βάση τη μελέτη εργασίας “Joint Country Engagement Note” περιόδου 2016/17, η Παγκόσμια Τράπεζα έχει συνεισφέρει μέσω του Προγράμματος RAS/Reimbursable Advisory Services υποστήριξη στην τουρκμενική κυβέρνηση, σύμφωνα με τις στρατηγικές της προτεραιότητες, στους τομείς της εταιρικής διακυβέρνησης και τραπεζικό. Σε γενικές γραμμές όμως, έχει υλοποιηθεί μικρός αριθμός έργων, από το 1994.

Κατάλογος Επενδυτικών Έργων (έχουν κλείσει):

https://projects.worldbank.org/en/projects-operations/projects-list?lang=en&searchTerm=&countrycode_exact=TM

[Τομείς: αγροτικός, μεταφορών]

EIB/European Investment Bank

The EU Investment Facility for Central Asia (IFCA)

Το Πρόγραμμα ξεκίνησε το 2010 και έχει ως στόχο τη ζεύξη με έτερα προγράμματα διεθνών τραπεζών για πέντε χώρες της Κεντρικής Ασίας (Kazakhstan, the Kyrgyz Republic, Tajikistan, Turkmenistan and Uzbekistan) στους τομείς ενεργειακό, διαχείρισης περιβάλλοντος, υποστήριξης μικρο-μεσαίων επιχειρήσεων και κοινωνικών υποδομών και με πρόβλεψη για ένταξη και του τομέα των μεταφορών. Για την περίοδο 2014-2020, έχει εξασφαλιστεί κονδύλι 140 εκ. ευρώ. Οι μορφές που μπορεί να λάβει η αναπτυξιακή συνεργασία στις ανωτέρω χώρες είναι: *investment co-financing in public infrastructure projects, loan guarantee cost financing, interest rate subsidy, technical assistance, risk capital operation*.

Ειδικότερα για το Τουρκμενιστάν, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων δεν έχει μέχρι στιγμής αξιολογήσει κάποιο έργο για χρηματοδότηση.

EBRD/European Bank for Reconstruction and Development

Το απόθεμα των επενδύσεων της τράπεζας στο Τουρκμενιστάν ανέρχεται σε 295 εκ. ευρώ, με το 100% των επενδυτικών σχεδίων να αφορά την ιδιωτική οικονομία. Το τρέχον χαρτοφυλάκιο έργων υπολογίζεται σε 54 εκ. ευρώ και κατανέμεται κατά 90% σε στήριξη της βιομηχανίας, του εμπορίου και του αγροδιατροφικού τομέα, 7% σε στήριξη των βιώσιμων υποδομών και 3% σε στήριξη του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Παρατίθενται, ανά τομέα και χρονολογική σειρά, τα υπό υλοποίηση έργα στο Τουρκμενιστάν καθώς και εκείνα που έχουν ολοκληρωθεί:

[τομείς αγρο-διατροφικός, ενεργειακός, μεταφορών, μεταποίησης, υπηρεσιών, φυσικών πόρων]:

<https://www.ebrd.com/work-with-us/project-finance/project-summary-documents.html?1=1&filterCountry=Turkmenistan>

ADB/Asia Development Bank

<https://www.adb.org/countries/uzbekistan/projects-results>

Η Ασιατική Αναπτυξιακή Τράπεζα συνεργάζεται με το Τουρκμενιστάν κυρίως μέσω του

Προγράμματος Περιφερειακής Συνεργασίας Κεντρικής Ασίας (CAREC)
<https://www.carecprogram.org/>.

Μέχρι το Δεκέμβριο 2019, έχουν εγκριθεί επενδυτικά σχέδια ύψους \$629,4 εκ. ευρώ, υπό τη μορφή επιχορηγήσεων, δανείων με ευνοϊκούς όρους και τεχνικής αναπτυξιακής βοήθειας. Ο μεγαλύτερος όγκος των επενδυτικών σχεδίων αφορά τους τομείς ενέργειας και μεταφορών.

ADB Country Partnership Strategy 2017-2021 (στη ρωσική):

<https://www.adb.org/documents/turkmenistan-country-partnership-strategy-2017-2021>

ADB Turkmenistan Operations Business Plan 2020-2022 (στην αγγλική):

<https://www.adb.org/sites/default/files/institutional-document/568896/cobp-tkm-2020-2022.pdf>

Παρατίθενται τα έργα υποδομών στους τομείς μεταφορών, ενέργειας και υποστήριξης μικρο-μεσαίων εξαγωγικών επιχειρήσεων.

Προτεινόμενα Επενδυτικά Έργα:

<https://www.adb.org/countries/turkmenistan/projects-results>

- 50021-001 | 12 FEB 2018 [Supporting SME Exporters Project](#)
- 54148-001 [Scaling Up Private Sector Participation in the Infrastructure Sector in the Central and West Asia Region](#)
- 51360-001 [Central Asia Regional Economic Cooperation Corridors 2, 3 and 6 \(Turkmenabat-Mary\) Railway Modernization Project](#)
- 54070-001 [Strengthening Knowledge and Capacities for the Design and Implementation of Free Trade Agreements Involving Central Asia Regional Economic Cooperation Countries](#)

Εγκεκριμένα/Σε εξέλιξη Επενδυτικά Έργα:

- 54103-001 | 13 MAY 2020 [Developing the Central Asia Regional Economic Cooperation Water Pillar](#)
- 54111-001 | 08 APR 2020 [Preparing and Implementing Gender-Inclusive Projects in Central and West Asia](#)
- 53198-001 | 18 NOV 2019 [Developing a Disaster Risk Transfer Facility in the Central Asia Regional Economic Cooperation Region](#)
- 53381-001 | 31 OCT 2019 [Strengthening Urban Investment Planning and Capacity for Project Preparation and Implementation in Central and West Asia](#)
- 53177-001 | 24 OCT 2019 [Partnership with the Private Sector for Sustainable Trade Facilitation Results in the Central Asia Regional Economic Cooperation Program](#)

Περιφερειακά Έργα Υποδομών:

<https://www.adb.org/projects/country/taj/country/tkm/country/uzb>

 IsDB/Islamic Development Bank

Η συνεργασία της αναπτυξιακής τράπεζας έχει δρομολογηθεί από το 1994, με συνολικό ύψος επενδύσεων \$460εκ. και σκοπό την ανάπτυξη οικονομικών τομών της χώρας και του διασυνοριακού εμπορίου (σημαντικότερο επενδυτικό έργο το τμήμα στο Τουρκμενιστάν της σιδηροδρομικής

γραμμής Τουρκμενιστάν-Ιράν-Καζακστάν, μήκους 963 χλμ. και ύψους \$371 εκ., το οποίο υπεγράφη το 2010).

Κατάλογος επενδυτικών έργων στο Τουρκμενιστάν στους τομείς ενεργειακό, μεταφορών, τηλεπικοινωνιών:

https://www.isdb.org/search?qq=Turkmenistan&qloc=TM&qtype=isdb_project

Κατάλογος Διαγωνισμών Δημοσίων Έργων:

<https://www.isdb.org/search?qq=Turkmenistan&qloc=TM&qtype=tender>

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΣΙΑ

ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ - ΤΑΤΖΙΚΙΣΤΑΝ - ΤΟΥΡΚΜΕΝΙΣΤΑΝ

A. Προγραμματισμός Επενδυτικών Έργων στην Κεντρική Ασία

Πρόγραμμα Περιφερειακής Οικονομικής Συνεργασίας Κεντρικής Ασίας (CAREC Strategy 2030):

[CAREC/Central Asia Regional Economic Cooperation Programme]

<https://www.carecprogram.org/>

Το Πρόγραμμα Περιφερειακής Οικονομικής Συνεργασίας της Κεντρικής Ασίας ξεκίνησε το 1996, με τη μορφή τεχνικής αναπτυξιακής βοήθειας, αρχικά σε τέσσερις χώρες ΛΔ Κίνας (αυτόνομη περιφέρεια Χιντζιαν Υγκιur), Καζακιστάν, Κυργιζίας και Ουζμπεκιστάν. Στη συνέχεια, επεκτάθηκε σε 11 χώρες (τρεις χώρες αρμοδιότητας του Γραφείου ΟΕΥ Μόσχας), καλύπτοντας κυρίως τους τομείς του διασυνοριακού εμπορίου, τουρισμού, των μεταφορών και της ενέργειας.

Μεταξύ των ετών 2001-2019 (Σεπτ), έχουν υλοποιηθεί περίπου 200 επενδυτικά έργα με χρηματοδότηση \$37 δισ. (τα \$14 δισ. έχουν προέλθει από την Ασιατική Αναπτυξιακή Τράπεζα, τα \$14,8 δισ. από άλλους διεθνείς οργανισμούς αναπτυξιακού χαρακτήρα και τα \$8,2 δισ. από τις επί μέρους κυβερνήσεις των κρατών-μελών).

Προγραμματισμός Επενδυτικών Έργων:

Παρατίθεται κατάλογος των 237 έργων υποδομών του Προγράμματος CAREC (46 Ουζμπεκιστάν, 71 Τατζικιστάν, 10 Τουρκμενιστάν και 112 Διαπεριφερειακά), τα οποία ευρίσκονται σε στάδιο έγκρισης και υλοποίησης και καλύπτουν διατομεακές ανάγκες των εμπλεκόμενων χωρών.

[https://www.carecprogram.org/?page_id=1726&paged=2&country\[\]=tajikistan&country\[\]=turkmenistan&country\[\]=uzbekistan&country\[\]=regional](https://www.carecprogram.org/?page_id=1726&paged=2&country[]=tajikistan&country[]=turkmenistan&country[]=uzbekistan&country[]=regional)

Κοινή Ενεργειακή Στρατηγική Κεντρικής Ασίας:

Σημαντική πτυχή του ανωτέρω Προγράμματος αποτελεί η κοινή ενεργειακή στρατηγική, με ορίζοντα υλοποίησης το 2030, η οποία φέρει τον τίτλο "Common Borders/Common Solutions/Common Energy Future" και υποστηρίζεται από εξής έξι διεθνείς οργανισμούς/προγράμματα: ADB, EBRD, IMF, IsDB, UNDP, WB. Καταγράφεται η αναγκαιότητα εφαρμογής μεταρρυθμίσεων για τη δημιουργία μιας αγοράς ενέργειας αξιόπιστης, βιώσιμης, συνεκτικής, ασφαλούς και προσβάσιμης.

<https://www.adb.org/documents/carec-energy-strategy-2030>

<https://www.adb.org/sites/default/files/institutional-document/536941/carec-energy-strategy-2030.pdf>

Πρόκειται για τη διασύνδεση των ενεργειακών δικτύων και των συναφών εταιρειών-διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ενέργειας των 11 χωρών της Κ. Ασίας, υπό την πλατφόρμα CATCA/Central Asia Transmission Cooperation Association. Σκοπός είναι η ενιαία διαχείριση του ενεργειακού δικτύου της περιοχής σε αντίθεση με το προηγούμενο μοντέλο που επικεντρωνόταν μεμονωμένα στις εμπλεκόμενες χώρες.

Το πρόγραμμα δημιουργεί προϋποθέσεις νέων δομών των εθνικών αγορών, των κρατικών δομών διαχείρισης και των εθνικών θεσμικών πλαισίων για να ανταποκριθούν στη νέα πραγματικότητα. Θα παρέχεται τεχνική υποστήριξη προς τις χώρες που συμμετέχουν όσον αφορά στη διενέργεια επενδύσεων σε όλο το φάσμα της παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας. Εν λόγω επενδύσεις υπολογίζονται σε περίπου **\$400 δισ.** (εξαιρουμένης της Λ.Δ της Κίνας) και προβλέπεται να πραγματοποιηθούν μέσω προγραμμάτων ΣΔΙΤ.

Το 5ο ετήσιο Ενεργειακό Επενδυτικό Φόρουμ πρόκειται να διεξαχθεί τέλος Οκτωβρίου 2020 (δεν έχει ακόμα οριστεί ο τόπος) και να καταστεί, ακόμα μια φορά, η γέφυρα επικοινωνίας μεταξύ καινοτόμων επιχειρήσεων από πλειάδα τομέων οικονομικής δραστηριότητας (υδρογονανθράκων, ανανεώσιμων, ηλεκτρο-μηχανολογικού εξοπλισμού, διασυνοριακού εμπορίου).

Κατάλογος επικείμενων συναντήσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος CAREC:

https://www.carecprogram.org/?page_id=24